

ZARZĄDZENIE

Dnia 30 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejcki

w sprawie **J.M.**

o stwierdzenie zgodności z prawdą oświadczenia lustracyjnego

w związku z pismem adw. J.M. z dnia 2 listopada 2025 r.

o wznowienie z urzędu postępowania kasacyjnego zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2021 r., sygn. akt V KK 598/19, oddalającym jako oczywiście bezzasadną kasację wniesioną przez lustrowanego od orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Szczecinie

z dnia 18 czerwca 2019 r., sygn. akt II AKa 217/18,

utrzymującego w mocy orzeczenie Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 10 lipca 2018 r., sygn. akt III K 21/17,

na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. *a contrario*

zarządza:

stwierdzić niedopuszczalność wznowienia z urzędu wskazanego wyżej postępowania.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 2 listopada 2025 r. lustrowany adw. J.M. zwrócił się do Sądu Najwyższego z wnioskiem o rozważenie wznowienia postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2021 r., sygn. akt V KK 598/19, na mocy którego oddalono jako oczywiście bezzasadną kasację wywiedzioną przez lustrowanego od orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z

dnia 18 czerwca 2019 r., sygn. akt II AKa 217/18, utrzymującego w mocy orzeczenie Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 10 lipca 2018 r., sygn. akt III K 21/17. Motywując podjętą inicjatywę adw. J.M. wskazał, że zasadność wznowienia upatruje w okoliczności „uczestniczenia w w/w postępowaniu kasacyjnym neosędziego S.S.N. M.S. orzekającego jednoosobowo w postanowieniu S.N. z dnia 15.02.2021 r. sygn. akt V KO 5/21 o nie uwzględnieniu (...) wniosku o wyłączenie z postępowania kasacyjnego sygn. akt V KK 598/19 SSN J.M. (...)”, co w związku z uchwałą połączonych Izb Sądu Najwyższego: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 stycznia 2020 r. (BSA I-4110-1/20), a także uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2023 r. (I KZP 22/22), powinno skutkować stwierdzeniem zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w postępowaniu kasacyjnym.

Powyższa inicjatywa lustrowanego nie mogła przynieść oczekiwanego przez niego rezultatu. Wznowienie postępowania jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia służącym do wzruszenia – zarówno na wniosek strony, jak i z urzędu – prawomocnych orzeczeń kończących postępowanie sądowe. Wprawdzie art. 542 § 3 k.p.k. nie precyzuje jaki rodzaj postępowania podlega wznowieniu z uwagi na ujawnienie się jednego z uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k., niemniej jednak uregulowania tego nie sposób odczytywać w oderwaniu od wcześniejszych przepisów rozdziału 56 k.p.k. Oczywistym jest, że do wznowienia postępowania z urzędu może dojść jedynie wówczas, gdy w ogóle wchodzi w grę wznowienie postępowania, a nie w szerszym zakresie. Jak zatem słusznie zauważył Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 23 marca 2023 r., I KZP 17/22 (OSNK 2023, nr 4, poz. 20), skoro w świetle art. 540 § 1 k.p.k. wznowienie dotyczy „postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem”, to wszelkie podstawy wznowieniowe, w tym i określone w art. 542 § 3 k.p.k., dotyczyć mogą wyłącznie takiego postępowania.

Powyższego charakteru nie ma postanowienie o oddaleniu kasacji, w tym także w wypadku uznania jej za oczywiście bezzasadną. Podejmując taką decyzję Sąd Najwyższy orzeka bowiem wyłącznie o niezasadności tego środka zaskarżenia, nie wkracza zaś w żadnym zakresie w sferę, w której orzeczenie kończące postępowanie, korzysta już z powagi rzeczy osądzonej. Stąd też postępowanie

kasacyjne zakończone takim postanowieniem nie podlega wznowieniu. Inaczej natomiast przedstawia się sytuacja wówczas, gdy Sąd Najwyższy, po uchyleniu w wyniku kasacji prawomocnego orzeczenia, wydaje orzeczenie następce, rozstrzygając merytorycznie o przedmiocie procesu zgodnie z art. 537 § 2 k.p.k. Wówczas orzeczenie to jako rozstrzygające prawomocnie w przedmiocie głównego nurtu procesu (w niniejszej sprawie jest nim kwestia stwierdzenia zgodności z prawdą oświadczenia lustracyjnego) może podlegać wznowieniu (zob. zarządzenie SN z dnia 13 marca 2025 r., II KO 180/24 i przywołane tam judykaty). Taka sytuacja w przedmiotowej sprawie jednak nie zaistniała, gdyż Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 17 lutego 2021 r., sygn. akt V KK 598/19 oddalił kasację wniesioną na korzyść lustrowanego jako oczywiście bezzasadną.

Reasumując, skoro postanowienie Sądu Najwyższego o oddaleniu kasacji nie jest orzeczeniem prawomocnie kończącym postępowanie sądowe w rozumieniu przepisów rozdziału 56 k.p.k., to brak jest możliwości zastosowania w tego rodzaju sprawie przepisów o wznowieniu postępowania, w tym także *ex officio*.

Już tylko na marginesie wypada wskazać, że SSN M.S. w postępowaniu kasacyjnym o sygn. akt V KK 598/19 orzekał jedynie w kwestii wpadkowej, dotyczącej oceny zasadności wniosku o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego od rozpoznania wniesionej kasacji. Wydane w tym przedmiocie rozstrzygnięcie z udziałem SSN M.S. (tj. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2021 r. o nieuwzględnieniu wniosku o wyłączenie sędziego) również nie zalicza się do kategorii orzeczeń kończących postępowanie w rozumieniu 540 k.p.k. (zob. zarządzenie SN z dnia 1 lutego 2024 r., sygn. akt I KO 74/23; postanowienie SN z dnia 5 kwietnia 2024 r., II KZ 8/24).

Mając na względzie powyższe, zarządzono jak na wstępie.

[WB]

[a.ł.]

